

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane četrtletno: 1 šiling.
celoletno: 4 šilinge.
Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25.—
celoletno: Din. 100.—
Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VII.

Dunaj, 19. oktobra 1927.

Št. 42.

Nekaj pripomb.

K poročilu o velikovškem zborovanju zoper kulturno avtonomijo v „Bauernzeitung“ št. 60 bi radi nekaj pripomnili.

Poročilo nas imenuje sovražnike in izdajalce, ker smo se poslužili pravice, ki jo je nam dala mirovna konferenca, slovenski Nemci pa se imenujejo domovini zvesti, ker škilijo v Nemčijo, katero pravico jim mirovna pogodba odreka.

Naše narodno zavedne učitelje imenuje „übelberüchtig“, ker bi slovenske otroke učili zvestobe do materinega jezika, ako bi smeli in mogli biti med svojim ljudstvom, nemški učitelji pa, ki slovenske otroke vzgajajo v „windische Germanen“, so pa nositelji prave kulture.

Naši narodno zavedni Slovenci, ki že desetletja bijejo boj za enakopravnost, ki z žalostjo gledajo sramotno raznarodovanje, ki so že pred plebiscitom in po plebiscitu prestali toliko gorja, imeli sitnosti, stroške, bili izropani, a so kljub temu in ravno zavoljo tega ostali zvesti svojemu narodu, so kazni vredni, slovensko govoreči Nemci, ki so bili vedno pri koritu, dobivali podpore in dobrote, pa se dajo izrabljati za Slovence ali za Nemce, kakor potreba nanese, pa so „težko preizkušeno ljudstvo z izredno zvestobo in disciplino“.

G. poslanec Maierhofer je povdarjal, da uživamo na Koroškem Nemci in Slovenci ne samo na papirju, temveč tudi v resnici iste pravice. Menda tako: za Nemce so razglasili nemški, za Slovence tudi nemški, sodnija razpravlja z Nemci nemško, s Slovenci tudi nemško, šola uči nemške otroke samo nemško, slovenske tudi samo nemško, vsa skrb oblasti za povzdigo gospodarstva (gospodarski, gospodinjski tečaji, predavanja, gospodarske šole itd.) za Nemce je nemška, za Slovence tudi nemška in poslanci, ki hočejo s kulturno

avtonomijo to „enakost“ pravice razdreti, so „izdajalci“, proti katerim se ljudstvo obrača z „ogorčenjem“. (Ne razumemo, kako si poslanci Landbunda pustijo od lastnega glasila kaj takega dopasti!)

Isti poslanec je klical: „Dajte nemškim manjšinam iste pravice, ki jih imajo Slovenci pri nas, potem je rešeno manjšinsko vprašanje.“ Pri nas je manjšinsko vprašanje dosej tako rešeno, da so med Slovenci nemški učitelji, med Nemci pa slovenski, da se slovenski otroci od 4 do 5 mesecev prvega šolskega leta poučujejo slovensko in nemško, potem pa samo nemško. Tako je celo pisal ravnatelj velikovške meščanske šole J. Wüstner v „Dötzu“ št. 217: „Meist schon nach einem halben Jahre — oft auch schon früher — geht man zum ausschliesslichen Gebrauch der deutschen Unterrichtssprache über.“ Za to dragoceno priznanje glede pouka na naših utrakvističnih šolah smo g. Wüstnerju zelo hvaležni, tem bolj, ker je sredi takih šol. Take šole želi g. Maierhofer nemškim manjšinam. Zlobni bi bili, če bi nemški manjšini v Jugoslaviji želeli take šole: vsi nemški učitelji bi šli globoko v Srbijo poučevati srbske otroke, srbski učitelji bi pa poučevali nemške in sicer pol leta ali pa še manj nemško, potem pa izključno srbsko. Bilo bi rešeno manjšinsko vprašanje, a v pogubo nemški manjšini.

Naj zadostuje. Iz vsega se vidi, da je vse narobe. Krogi, ki stojijo za poročilom o velikovškem shodu in ki so shod povzročili in vodili, pa naj odločujejo v narodnih in kulturnih vprašanjih? Od teh krogov, ki se sramujejo svojega naroda in si natikajo pavovo perje tuje, ki zametavajo domačo narodno kulturo in letajo za tujo, a jih vsaka beseda, ki pride iz njihovih ust, izda, odkod da so, naj bo odvisno, kaj nudi večinski narod manjšinskemu — nemogoče! Le zaveden večinski narod more imeti zdravo smisel za zahteve manjšinskega

naroda, ker pozna in ceni narodne in kulturne dobrine svojega naroda in v svojem čutu za pravičnost privošči tudi manjšinskemu posest in gojitev enakovrednih narodnih in kulturnih dobrin in zato še vedno upamo, da bodo pravi Nemci toliko viteški, da tudi nam kljub gori omenjenim krogom privoščijo kar imajo in spoštujejo sami.

Spoštuj očeta in mater!

Naša ljubezen in zvestoba do naroda in do materinega jezika se opira na četrto božjo zapoved: Spoštuj očeta in mater! Spoštuj tudi jezik, ki si ga prejel od očeta in matere!

Naša ljubezen do naroda ima trdno podlago. Četrta božja zapoved nam veleva, da ostanemo zvesti narodnosti in jeziku svojih staršev. Da ljubimo to narodnost in ta jezik in ju spoštujemo. Bog sam nam tako veleva. Zato dober in dobro poučen kristjan ne bo nikdar zatajil narodnosti in jezika svojih staršev, ker ve, da če to stori, greši zoper 4. božjo zapoved.

Dà, on greši tudi proti 5. božji zapovedi „Ne vbijaj!“ in proti 8. božji zapovedi „Ne pričaj po krivem!“ (Ne laži.) Wer sein Volk verleugnet, sündigt gegen das 4., 5. und 8. Gebot Gottes“ (kdor zataji svoj narod, greši proti 4., 5. in 8. božji zapovedi), piše nemški kapucin dr. Erhard Schlund.

Lahko je ostati zvest narodnosti in jeziku svojih staršev, kjer to ne stane nikakih žrtev. Če pa je človek vsled zvestobe in ljubezni do svoje narodnosti izpostavljen neprijetnostim, sekaturam in šikanam, zapostavljanju, obrekovanju in preganjanju, potem je zvestoba do lastnega naroda nekaj veličastnega in junaškega in priča o neustrašenem, nesebičnem in kremenitem značaju.

PODLISTEK

Reberški Ožbej:

Kapelški punt.

(Nadaljevanje.)

„Do mene nimate pravice,“ pravi Tomej ves razjarjen, „jaz sem rudar in s tem sem oproščen.“

„To je bilo nekdanj, a sedaj nisi več rudar.“

„Kako to?“ praša Tomej ves preplašen.

In Kozamurnik privleče pismo iz notranjega žepa, ga odpre in pravi: „Tu je pisano od ženeškega flegarja, da te je Kompoš odslovil kot rudarja in tudi tvojega špana Andreja Hribernika. Vidva sta tedaj brez posla in ker sta močna, sta poklicana k vojakom. Tedaj ne brani se!“

„O peklenski flegar! Tega nihče drugi ni kriv kakor tisti pisar, ki naju sovraži; a nimate me še!“

Rekši dvigne stol, skoči k durim in hoče udariti po hlapcih, a ti se urno ognejo in zagrabijo Tomeja, ga vržejo na tla, zvežejo ter odvedejo pred hišo. Nič ni pomagalo Tomeju besnenje in preklinjanje, udati se je moral sili. Tudi tovariši mu niso mogli pomagati, ker so vedeli, da lahko tudi nje zadene ista usoda, če se postavijo na Tomejevo stran. Le-ta je koralak med štirimi hlapci z zvezanimi rokami

in žal mu je bilo, da ni ubogal Andreja, a bilo je prepozno.

Andrej je srečno priplezal po strmih pečinah k razvalinam nekdanjih turških šanc na levem bregu Bele. Za en dan bo že minulo, si je mislil, in se stisnil v kot, narezal si nekaj smrekovih vej, da ne bo ležal na trdih tleh dva večera. Gledal je skozi odprtino dol na cesto in videl, kako so šli štirje moški, ki so nosili nekaj v rokah, spredaj pa je stopal neki boljše oblečen človek.

„Aha, to so gotovo biriči, ki lovijo vojake. Le poskusite svojo srečo, mene ne dobite.“ In zadovoljno se je nasmejal sam sebi in vzela iz zavite rute različna jedila, ki mu jih je dala zvesta sestra Anka.

Tako so tekle ure in komaj je Andrej že čakal, da bi se zmrčilo. Sem od cerkve Device Marije je zadonel večerni zvon, milo je pel in otožno. Andreju je postalo tesno pri srcu. Kolikokrat je slišal ta mili glas, ko se je še kot otrok igral pred hramom in pozneje, ko je že odrasel. Vedno mu je bil oznanjevalec srčne zadovoljnosti in miru. Tudi danes udarjajo glasovi na njegovo uho, a kako je vse drugače. Mati je na smrt bolna in hrepeni po sinu, on sam pa mora bežati po skrivnih potih v temni noči. Nepopisna bol se je polastila njegovega srca, neko tajno hrepenenje ga je vleklo domu. Še enkrat videti mater, ji pogledati v oči, jo objeti, saj ve, da je ne vidi nikdar več. Kaj ga brigajo vse nevarnosti, ko vendar

ponoči ne pridejo tja loviti. Samo trenutek se hoče pomuditi pri materi, da vzame slovo, potem pa odrine. In vstal je ter zapustil svoje skrivališče.

Previdno se je plazil po pečinah, počasno je stopal po poti v ravnini, bližal se je domu in ničesar sumljivega ni bilo zapaziti. Še enkrat se ogleda na vse strani, hitro stopi v vežo in v sobo, kjer je ležala mati, zraven nje pa je stala Anka vsa objokana.

Preplašeno pogleda brata, ki je ravno vstopil v sobo.

„Andrej, beži, beži, nevarnost je velika, podnevi so te že iskali.“

„Samo enkrat še hočem videti mater, potem pa grem.“

In rahlo stopi k postelji in z nežnim glasom pokliče mater.

„O, Andrej, ali si prišel,“ reče mati s tihim glasom in se mu nasmehlja, „toda pazi, nevarnost je za to. Anka mi je povedala.“

„Nič se ne bojte, samo posloviti se še hočem, mati, blagoslovite me!“

In težko bolna mati dvigne velo roko in jo položi na sina Andreja, ki kleči pred njo. S trepetajočim glasom pravi: „Bog te obvari, mo' sin, bodi srečen, ne zapusti Anke in spominjaj se svoje matere!“

(Dalje sledi.)

In naš narod na Koroškem se nahaja v položaju, da zvestoba nasproti lastnemu narodu stane žrtev in zahteva močatosti in značajnosti. In zato je potrebno, da si često in jasno stavimo pred oči razloge, ki nam povedo, zakaj naj ohranimo svojemu narodu zvestobo, in nagibe, ki nas nagibajo, da svoj jezik spoštujemo kot sveto dedščino svojih staršev.

A zdi se mi, da je najtehtnejši razlog za zvestobo napram lastnemu narodu ta, ker nam tako velewa 4. božja zapoved. K zvestobi do lastnega naroda nas nagiba zavest, da je nekaj moralčno dobrega, da je naša moralčna dolžnost, da nam velewa 4. božja zapoved ohraniti jeziku in narodnosti naših staršev zvestobo in ljubezen.

Zatajiti svojo narodno pripadnost, sramovati se jezika svojih staršev je nepošteno, je grdo in strahopetno, da, še več, je greh zoper 4. božjo zapoved: Spoštuj očeta in mater, spoštuj tudi jezik, ki si ga prejel od očeta in matere!

Naša šola ne spoštuje 4. božje zapovedi, ker naših slovenskih otrok ne uči spoštovati jezika in narodnosti svojih staršev, ker ne neguje in zapostavlja jezik slovenskih staršev in uči slovenske otroke prezirati in zaničevati svoj materni jezik. Ta šola nam je vzgojila že na tisoče narodnih odpadnikov — a narodno odpadništvo je greh proti 4. božji zapovedi. Naša šola nosi glavno krivdo na grehu narodnega odpadništva, ona kruto žali 4. božjo zapoved! Naši ponemčevalni šoli moramo zaklicati: „Ne zaničuj in ne zapostavljaj, marveč neguj in uči naše otroke spoštovati njihov materni jezik! Ne žali 4. božje zapovedi!“

Tudi cerkev ne spoštuje 4. božje zapovedi ondi, kjer so nemški duhovniki vrgli naš slovenski jezik iz cerkve in ga pri pridigi, katehezi, molitvi in petju nadomestili z nemškim jezikom. V imenu božjih zapovedi terjamo od nemških duhovnikov, da spoštujejo zapoved: Spoštuj očeta in mater! Spoštujte jezik, ki smo ga prejeli od svojih staršev! Ne učite nas zaničevati 4. božje zapovedi!

„Misli na svojo dušo in na svobodo!“ je zaklicala irska žena svojemu možu, ki je hotel zatajiti svoje pošteno irsko prepričanje. „Misli na svojo dušo in na 4. božjo zapoved!“ moramo zaklicati vsemu našemu ljudstvu, ki je v nevarnosti, da zataji svoj jezik in svojo pošteno slovensko narodnost.

POLITIČNI PREGLED

Kancler dr. Seipel je govoril o državni politiki in povdaril tri temelje: federalizem, sistem dveh strank in ločitev dveh velikih sistemov strank vsled načel med onimi, ki hočejo razredni boj, in onimi, ki hočejo razredni mir. Kršč. soc. stranka se vedno ozira na potrebe države. Zato so soc. dem. proti njej, ki starostnega zavarovanja noče razšiti preko meje sedaj mogočega. Slično velja glede agrarnega varstva vsled novih carinskih tarif. To je pozitivna politika. Prišlo bi do razdelitve države, če se ne bi bila posrečila ustalitev valute. Glede zveze z vsenemci in Landbundom je izvajal, da stoje na eni strani vsi oni, ki odklanjajo razredni boj, na drugi strani pa oni, ki želijo. Pri tem si je kršč. soc. stranka ohranila svoje posebno stališče napram zveznim strankam, kar se tiče svetovnega nazora. Končno je govoril še o reformi kazenskega zakona in ostro obsojal dogodke v juliju na Dunaju. Ne sme se še enkrat zgoditi, da bi s kako prometno stavko nastala luknja sredi Evrope.

Letošnji kongres Zveze lig Društva narodov se je vršil od 7. do 12. t. m. v Sofiji na Bolgarskem. Po delegatih je bilo zastopanih 22 držav. Avstrijska delegacija je stavila predlog, naj bi se dal preiskati današnji položaj države od politične in gospodarske komisije. Ta predlog pa je zadel na odpor zlasti francoske in italijanske delegacije, ki sta izrekli sum, da hoče Avstrija na ta način preje priti do zaželjenega anšlusa. Sklenjeno je bilo, da se samo gospodarski komisiji da nalog, da preišče gospodarska in finančna sredstva, ki bi bila v stanju izboljšati položaj v okvirju obstoječih pogodb. — Zadnja posvetovanja so se bavila izključno s položajem slovenskih in nemških manjšin v Italiji. Jugoslovanska delegacija je predložila brošuro o raznarodovalnih namerah Italije napram slovenski manjšini, ki

so v nasprotju s svoječasnimi obljubami Italije. Slovenska delegata sta v živih besedah naslikala današnji neznosni položaj slovenskih manjšin v Italiji. Zastopnik južnotirolskih Nemcev je izjavil, da južni Tirolci nimajo nikakšnih separatističnih stremeljenj, ampak zahtevajo le, da se spoštuje njihova kultura, jezik in tradicije in da je cilj italijanske vlade popolna raznaroditev manjšin. Italijanski delegat je odgovoril, da je manjšinsko vprašanje v Italiji čisto notranja stvar Italije in da bi vsako tuje vmešavanje imelo samo ta uspeh, da bi rešitev tega vprašanja otežkočilo. Sprejet je bil predlog, da se Svet Društva narodov opomni na sklep Društva narodov od decembra 1922, da bodo tudi države, ki po mirovnih pogodbah niso obvezane s vojimi manjšinami postopati ravno tako, kakor obvezane države.

Fašizem se maje. Znani ameriški publicist Rogger Baldwin je v „Liberté“ napisal članek o vtisih svojega potovanja v Italiji. V članku pravi, da se vsi listi motijo, ki mislijo, da je Italija fašistična. 90% ali vsaj 80% prebivalstva je napram fašizmu neprijateljsko razpoloženih. To nezadovoljstvo ni bilo nikoli tako veliko kakor danes. Vzroki nezadovoljstva so draginja, slab zaslužek, vedno večja brezposelnost in prepoved vsakega svobodnega izražanja misli. Začetni uspehi fašizma so bili zato tako veliki, ker so se vsi nadejali, da bo fašizem rešil gospodarski problem. Toda vsi so se kruto varali v svojih nadah. Zadovoljeni so edino veleposestniki, aristokratje in veliki cerkveni dostojanstveniki. Kako vedno bolj pada osebni vpliv Mussolinija, je pokazala veteranska proslava v Rimu. Tisto, kar se v inozemstvu čuje o fašizmu, je samo lažniva propaganda.

Bolgarsko-jugoslovanski spor. Poročali smo že, da so makedonski komiti umorili brigadnega generala Kovačevića. Po umoru je priredila Narodna odbrana v Beogradu veliko demonstracijo proti Bolgarski in zahtevala energične korake s strani vlade. Obenem so se v Sofiji vršile demonstracije proti Jugoslaviji. Isti čas je zboroval v Sofiji Svet Lig Društva narodov. General Kovačević je bil na državne stroške svečano pokopan. Jugoslovanski vlada je po svojem sofijskem poslaniku izročila sofijski vladi noto, v kateri zahteva razpust bolgarskih komitskih organizacij in izročitev krivcev. Po pomirjivi izjavi bolg. zunanjega ministra Burova se je razburjenje v Jugoslaviji nekoliko poglelo. Jugoslovanski vlada je zaprla mejo napram Bolgarski, pozneje ji je sledila še Grčija, Bolgarska pa je proglasila v obmejnih krajih obsedno stanje. Ko so se začele za spor zanimati tudi evropske velesile in priporočale zmernost, je upati, da se spor mirnim potom poravnava, vsaj je to tudi v interesu bližanja balkanskih narodov. Atentatorje so jugoslovanske oblasti ujele: dva sta bila pri zasledovanju ubita, tretji pa jim je prišel živ v roke in je izpovedal veliko obremenilnega za Bolgarsko in Italijo.

DOMAČE NOVICE

10. oktober v Celovcu. Že na zunaj se je videlo, da Celovec nekaj praznuje. Zastave raz hiš, razsvetljava rotovža in enourno zvonjenje glasovalnega zvona v mestni cerkvi so pričali o tem. Schulverein Südmark je priredil 9. t. m. pri Sandwirtu glasovalno slovesnost s pevskimi točkami in govorom. Predsednik je omenil, da so zmagovalni obrambni boji privedli do glasovanja, ki je ohranilo enotnost dežele. Zato naj bi bil ta dan postaven deželni praznik. Dr. Sedlmayr je govoril o izgubljeni nemški zemlji in pohvalil „unsere windischen Landsläute der Zone A“, ki so pripomogli k plebiscitni zmagi. Kregal se je nad postopanjem šentiljskega občinskega odbora, ki baje plebiscitne proslave ni hotel dovoliti, kar je popravila seve deželna vlada, ali tudi brez tega bi se slavnost vršila (sila!). Pri takih razmerah ni mogoče umeti, da se hočejo dati tem zagrizenim nasprotnikom še gotove pravice! Sami se častimo, če častimo naše bindišarje, ki so nam v naših najtežjih dneh tako zvesto pomagali. Ako izgubimo spodnji del dežele, smo izgubljeni tudi mi. Celovec mora tvoriti zvezo med čisto nemškim in mešanim delom dežele. Obenem je nekoliko poagital za anšlus. Večina poslušal-

cev se ni strinjala z izvajanjem glede avtonomije, ker je drugega mnenja kot Sedlmayr in mogoče tudi bolje ve, kako je bilo s proslavo v Št. Ilju. Vsenemško časopisje v tem pogledu po stari navadi zavija in laže. — Dan nato je bila na pokopališču v Trnji vasi pri Celovcu vojaška slovesnost. Vojaščina in vse vojaško organizirane formacije so se poklonile med obrambnimi boji padlim vojakom, ki so branili nemško zemljo, in položili na njih grobove hrastove vence. Častne salve so prireditev zaključile. — Isti dopoldne je imel Heimatbund slavnostno sejo, ki so ji prisostvovali samo povabljeni gosti. Govorila sta Perkonig in dr. Wutte, znani (!) koroški zgodovinar, in se oba dotaknila tudi vprašanja kulturne avtonomije. Kljub 10. oktobru grozi Koroški nevarnost, ki bo postala pereča, ko se bo izvrševala priklopitev. Vse kaže na to, mladina se tam v tem smislu vzgaja in celo zmerni slovenski listi tega ne prikrivajo. Zato je treba biti tudi z naprej na straži. Dr. Wutte se je spomnil tudi brez plebiscita ugrabljenega Mežiške in Kanalske doline. — Zvečer je bila v gledališču slavnostna predstava. — V Galiciji se je blagoslovil spomenik v vojni padlim. Proslava je bila pravzaprav parada brambnih formacij. Mašo je bral domači g. župnik, ki je tudi pridigal v obeh deželnih jezikih. Govoril je na to Maier Kajbič. — Ob krškem mostu pri Mostiču je bil odkrit spomenik na demarkacijsko črto. Tudi tu je govoril Maier Kajbič, a ne tako spravljivo in umerjeno kot v Galiciji. Koroška je še vedno v nevarnosti, ker sovražniki so tudi med nami na delu. Inž. Tavšicu pa je bilo več za anšlus. Pri vseh proslavah brez izjeme se je povdarjala potreba anšlusa ter so imele vse proslave vsenemški značaj. Socijalna demokracija se jih ni udeležila, ker smatra, da ne pospešuje miru v deželi in netijo, sovraštvo med obema narodoma. — Proslave so se vršile tudi v drugih mestih in na deželi. Vendar je bilo videti, da podeželsko prebivalstvo na tem niti malo ni interesirano, ker je delalo kot vsak delavec, kresov je bilo videti prav malo, streljanja skoro nič slišati, ker pač nima vzroka, da bi se radovalo. Istotako se je delalo v Celovcu cel dan.

Z dežele. („10. oktober — Christen.“) Ponekod pri nas zdaj deseti oktober praznujejo s tem, da se vrši v cerkvi slovesna zahvalna sv. maša z godbo in streljanjem. In na ta dan pridejo v cerkev tudi ljudje, ki jih drugače navadno zastonj iščeš v cerkvi. Sv. maša na desetega oktobra jim je samo za parado, saj drugače se malo zmenijo zanjo, brigajo se samo še za pridigo, da namreč zahtevajo nemško pridigo — za druge, ker sami je itak ne pridejo poslušati. Res pravi „10. oktober — Christen!“

Večja dekleta, ki se želijo izučiti v kuhanju, šivanju itd., naj se zglasijo prejkoslej pri vodstvu šolskih sester v Št. Rupertu pri Velikovcu ustmeno ali pismeno. Začetek tečaja 3. novembra 1927 (in ne 3. sept. in traja do majnika).

Loga vas. „Freie Stimmen“ z dne 30. sept. pišejo pod naslovom „Auf nach St. Egidien“, da je občinsko zastopstvo v Logi vasi z županom na čelu, ki nosi nemško ime Maier, prepovedalo Landjugendbundu v Št. Ilju glasovalno slavnost (Abstimmungsfeier) ter pričakujejo, da bo dala za to na priziv že deželna vlada potrebno dovoljenje. Dalje vabi dotični članek nemško in domovini zvesto (heimat-treue) prebivalstvo, da se prav obilno udeleži glasovalne slavnosti v Št. Ilju in tako proti „herausfordernde“ postopanju imenovanega občinskega zastopstva protestira, da tako pokaže heimattreu prebivalstvu tega kraja, da smo vsi za njimi. — K temu si dovolim podpisani pripomniti, da je dopisnik te notice Fr. St. zelo slabo informiran. Prvič pravi, da nosim nemško ime Maier. To bi samo na sebi nič ne bilo. Ako pa mislite, da človek z nemškim imenom ne sme biti Slovenec, Vam hočem za deveto nekoliko pojasniti. Da smo Slovenci že stoletja v nemški državi in pod nemško upravo, Vam bo znano. Da so se potemtakem slovenska imena v teku časa na razne načine ponemčila, je umevno. Tako se godi, kakor je večkrat razvidno iz nemških listov, v južni Tirolski, kjer se imena poitalijančujejo. (Naučili so se brčkone od naših Nemcev. Op. ur.) Povedati Vam moram dalje, da se jaz ne pišem Maier, temveč Rainer, in sem doma v Ločah, kjer se imenuje del vasi „Na bregu“, nemški

se pravi Rain in Rainer. Vsi moji predniki po očetovi in materni strani so bili Slovenci in se tega tudi vedno zavedali. — Kar se pa tiče glasovalne slovesnosti, občino za dovoljenje nihče ni prosil, ker to ne spada v njen delokrog. Občino se je prosilo le za dovoljenje godbenega licenca za ples. Tega pa podpisani, kakor tudi na vloženi priziv občinsko zastopstvo ni moglo dati, ker obstoji od 28. sept. 1924 soglasen občinski sklep (tedaj vseh strank), glasom katerega sme v občini vsak gostilničar le 2krat v letu imeti plesno veselico. Dalje smejo imeti take plesne veselice tudi le po dvakrat na leto gasilna društva in društvo invalidov. Le ženitovanja so izvzeta. Razun imenovanih pa v občini nima nihče, tudi slovenska društva ne, pravice do plesnih prireditvev. To je Landbund prav dobro vedel in se je načelniku g. Miškulniku tudi svetovalo, da stopi v stik s kakim gostilničarjem v občini, ki bi na svoje ime vzel dovoljenje za ples, kar je Landbund storil tudi vsako leto. — Kaj je privedlo občinski zastop do tega sklepa, ki je po § 3 zakona od 25. oktobra 1905, dež. zak. št. 30 utemeljen? Sedanje slabe gospodarske razmere in pokvarjena mladina. Kako slabo gre tukajšnjemu prebivalstvu, ki je povečini kmečko, vsled velike delavnosti in varčnosti, naj omenim le, da smo imeli letos radi neplačanih davkov in drugih plačil že 140 rubežni (ediktov), kar gotovo pojasnjuje slab gospodarski položaj. Tudi so podpisane obupani kmetje s solznimi očmi opetovano vpraševali in prosili za nasvete, med njimi taki, ki so bili skozi leta na fronti, so torej izkusili dosti trpljenja, ker vsled slabih razmer ne morejo priti naprej. Ako pa kdo misli, da bo s pogostimi plesi rešil našo mladino moralno in kmeta gospodarsko, ki se drži komaj več na površju, ta pa se zelo moti.

Matvez Rainer I. r., župan v Logi vasi.

Št. Ilj ob Dravi. Neki celovski vsenemški list še vedno vali krivdo na našega župana, da je hotel prepovedati glasovalno slavnost, kajti v tako mirni Rožni dolini ravno vsled čušom prijaznega župana ni miru. Šele deželna vlada je razveljavila to prepoved. V vsakem koroškem srcu mora to vzbuditi odpor. Toliko ljudi, piše list, Št. Ilj še ni videl. Z avtomobili so prihajali vsi oni heimattreue ljudje, ki so prišli povečini iz Poreč tudi v soboto pred plebiscitom z boksarji itd., pripravljene za pretep in strahovanje Slovencev. Tedaj so jih orožniki vjeli in pozapri, sedaj pa so prišli kar v avtomobilih gledat, v koliko se je med tem časom Št. Ilj izpremenil. Za domačine je bila uprizorjena proslava, a kmetov je bilo bore malo, le domača mladina radi plesa. Za prireditve, ki jih uprizarjajo od vseh strani nanešeni tujci, se naše ljudstvo ne ogreva. Rajhovec Hopp je slavil dan, ko so se naši vindišarji na glasovalni dan prosto in neprisiljeno izjavili za Korošce. Z ozirom na dobro razmerje med Nemčijo in Avstrijo z Jugoslavijo bi moralo prenehati onstran Karavank šovinistično delovanje, bi se moralo pustiti v miru našo domovino, ki smo jo ustvarili prosto in nedeljeno z našo srčno krvjo. — Deželna vlada je v tem prepiru razsodila, da ni zakonite podlage za zabranitev licence. Tedaj je deželna vlada leta 1924 brez zakonite podlage pripravila omejitve veselice in so vsi tozadevni sklepi občinskih odborov tudi brez zakonite podlage, da je zakoniti le ples, pijančevanje in zapravljanje. Najbolj pa so se potegovali za plesno dovoljenje oni, ki napadajo plesno manijo v svojem listu in pravijo, da bi bilo odredbo po vojni, po kateri so glavarstva dovoljevala v posebnih slučajih plese, obnoviti, ker spada k sanaciji. Ljudje, ki zahtevajo omejitve plesov, so se pritožili na deželno vlado, ker se je občinski odbor ostal svojim sklepom dosleden. Poznal domače razmere ter jih je pri tem uvaževal. Celo silo so hoteli ti ljudje uporabiti. Kdo bi se tu ne smejal?

Ruda. Blizu Rude v šentpeterski fari stoji Lisna gora. Na vrhu gore je romarska cerkev. Cerkev je dobila malo pred vojno nove zvonove, ki so jih med vojno pobrali. Tako je cerkev še zdaj brez zvonov, samo en majhen plenkaj je ostal. Zdaj se zbira za nove zvonove, prirejajo se tudi igre v ta namen. Namen je dober in prav je, da imajo ljudje pošteno zabavo in kratek čas. Do tu sem bi bilo vse dobro. A kar

se nam čudno zdi, so nemške igre, ki so se v poslednjih mesecih že štirikrat igrane na Rudi in kakor se sliši, se še nove pripravljajo. Zakaj nemške? Ali smo v Lofentolu? Lofentolarji ne pridejo na te igre, gledalci so sami Slovenci. V Lofentolu tudi ne igrajo slovenskih iger, če kje zbirajo za nove zvonove. Zakaj se mora torej pri nas igrati nemško? Ali je naš slovenski jezik, ki se na Rudi govori že toliko sto let in se bo še govoril, če Bog da, še tudi zana-prej, ali je ta naš mili materni jezik zdaj kar naenkrat preburen, da se mora igrati v nemškem jeziku? Ker oni, ki igre prirejajo, drugače tudi niso preveč vneti za cerkev, se nam vse tako zdi, da so Lisni — zvonovi samo vaba za nemške igre in da so te nemške igre samo nova šola za ponemčevanje. Tako zdaj nas Rujane ponemčujejo kar na tri načine, v šoli, v cerkvi in zdaj še s pomočjo iger.

Slovenji Plajberk. Da se nas tu gori pod planinami včasih spominja od višje strani, smo hvaležni, vendar pripomnimo, da bi radi večkrat sprejeli obiske v svrhu pouka o stanju in dogajanju izven našega doma, o gospodarstvu in verskem stremljenju časa. Izrecno se zato zahvaljujemo čg. dr. Blümlu za lepi nastop za povzdigo verskega življenja v posvetitvi in češčenju Jezusovega Srca. Navdušeni govor je dal dnevu druge obletnice ustanovitve bratovščine lepo smisel in nov polet.

Dvorc na Radišah. Dne 30. okt. bomo imeli blagoslovljenih dveh novih zvonov. Navada sedanjosti je, da je pri takih posvetitvah prav veliko število družic. Tudi pri nas se jih je precej oglasilo, ki hočejo ta dan z vencem na glavi to slovesnost poveličevati. Je res veselje pogledati te mladenke z venci na glavi, nad katerimi ima gotovo tudi Bog dopađenje. Če bi le vse bile še venca vredne!

Železna Kapla. Pripoveduje se, da se je pojavil v območju Obirja „živ“ medved, ki je raztrgal telico. Po 17 cm dolgih stopinjah se je ugotovilo, da straši medved. Pozvali so vse lovce in nelovce, ki imajo orožni list, da ga pridejo lovit. Lov se je vršil 9. t. m. Posebno so pazili na kraj, kjer je raztrgal telico, ki je na plovico zakopana v zemljo. Medved je prišel jest, a ko je slutil strelce, jo jo zopet odkuril. Ker so ovce še na planini, se je bati, da napravi še več škode. Če le ne nastane iz tega tretji koroški „Bauernschreck“.

Celovška okolica. V torek dne 4. okt. je bilo zopet vlomljeno v trgovino pri Rožmanu na Žihpoljah. Ob ½ 2. uri ponoči zasliši gospodar nek ropot. Vstane in napravi luč ter gre gledat k oknu. V tem trenutku počí strel in krogla prileti v okno, malo nad glavo gospodarja. Tatovi so na to zbežali ter njih ni sledu. Čudno se nam zdi, da je prišla žandarmerija šele zjutraj ob 8., četudi je bila že ponoči ob 2. o tem obveščana. Tudi žand. postaja v Celovcu je bila že ob 3. zjutraj obveščena. Tu bi bilo pač potrebno, da bi se prišlo na vse zgo-daj s policijskim psom, ko se vendar vršijo vloni dan za dnevom. Ravno pri istem posestniku se je izvršil vlom pred enim letom. Tedaj so odnesli neznani tatovi blaga v vrednosti 30 milij, kron.

4. božja zapoved: Spoštuj očeta in mater! Spoštuj tudi jezik, ki si ga prejel od očeta in matere!

Ljubiti svoj narod je krščanska dolžnost! Svoj narod zatajiti je greh!

Kdor svoj narod zataji, greši zoper 4., 5. in 8. božjo zapoved!

Slovenci, pomnite, da smo mi že nad 1300 let na Koroškem!

Slovenci, ne po nemški milosti, marveč po božji volji imamo pravico do obstanka na Koroškem!

Št. Vid v Podjuni. (Razno.) 10. oktober smo praznovali kot vsak drugi delavnik. Ker je bil lep dan, so ljudje povečini napravljali steljo. Na predvečer smo videli v bližini 2 kresova, streljanja pa ni bilo slišati. Od enega kresa je vodila sled slame proti vzhodu en kilometer daleč. Slama je hitro zgorela. — V sredo dne 12. t. m. smo pokopali godca in čevljarja Janeza Mišica v Rikarji vasi, takozvanega „krupastega Hanzla“. Ima bujno preteklost za seboj. Dolga leta je bival v Gluhem lesu, pozneje pa si je postavil majheno hišico iz cementa v Rikarji vasi, kjer je stanoval do svoje smrti. — Socijaldemokrati so izrabili šent-

primoško žegnanje 9. t. m. in priredili po maši pri Voglu javen shod. Govoril je Krasnik o aktualnih vprašanjih. Menda bo soc. dem. stranka najmarljivejša kar se tiče zborovanj. — Smolnik Blaž, pd. Pavlež v Pogrčah, je pridelal letos krompir, ki je tehtal (en komad) 1,57 kg. Sicer je bil letošnji krompirjev pridelek zelo obilen, vendar tako težkega krompirja menda tukaj nihče ne pomni.

Kapla—Rožek. Tretjeredne skupščine Rožek—Kapla so napravile dne 9. oktobra skupen mesečni shod v Podgorjah. Shod se je zelo dobro obnesel, prišlo je veliko ljudi. Dobro je, da se ljudje seznanijo z mislijo tretjega reda. Po cerkvenem opraviu je bilo posvetovanje v župnišču. Upamo, da bodo imeli misli in ideali, ki so se tukaj menjali uspeh.

Bistrica v Rožu. Dne 7. oktobra je umrl Peter Kovač, bivši mizar v tovarni. Nad 13 let je ležal na bolniški postelji. Prehladil se je, dobil je bolezen v noge, da ni mogel veliko hoditi. Skozi 10 let mu je stregla sestra, dokler ni tudi sama zbolela in bila bolna nad dve leti. Umrta je v Celovcu v bolnišnici. Zadnja leta mu je stregla delavčeva žena. Trpel je veliko, toda mirno in udano. Pogreba se je udeležila velika množica. Delavci so mu zapeli žalostinke, g. župnik pa je govoril na grobu o njegovem trpljenju. Naj počiva v miru!

Celovec. (Razno.) Avtopodjetnik Kollmann vpelje od 15. t. m. naprej takozvane gledališke vozove. Avto bo vozil v sredah, sobotah in nedeljah do preklica od 12. ponoči iz Celovca v Grabštanj, Miklavčevo in Železno Kaplo. Tako bo omogočeno poseganje gledališča tudi ljudem z dežele. — Posestniku Janezu Stefanu v Goselni vasi je nekdo ukradel 14 m dolg iermen v vrednosti 100 S, Jakubu Ogrisu v Migorjah pa 4 čebelne panje v vrednosti 150 S. — V Mariboru je 12. t. m. preminula gospa Ljudmila Lendovškova v starosti 69 let, koroškim Slovincem dobro znana iz časa svojega bivanja v Beljaku, ko je budila naš narod na shodih s svojim umetniško-krasnim petjem slovenskih pesmi. — 8. okt. je bilo na Koroškem 2030 podpiranih brezposelnih. —

Škofiče. Izobraževalno društvo „Edinost“ priredi dne 23. t. m. ob pol 3. popoldne v Domu sv. Jožefa v Hodišah igro „Tri sestre“. Sodeluje društveni pevski zbor.

GOSPODARSKI VESTNIK

Državni proračun za leto 1928 je bil predložen parlamentu, da gre ustavno pot. Redni izdatki znašajo 1595,4, dohodki 1631, prebitok 35,6 milijona šilingov; investicije 191,1 in s tem izrednim izdatkom znaša primanjkljaj 155,5 milijona S. V rednem gospodarstvu izkazuje proračun prebitok tudi v prihodnjem letu kakor od l. 1924 naprej. Investicije spadajo med izredne izdatke in se bodo krile z zunanjim dolgoročnim posojilom, ker se investiran denar obrestuje. Napram lanskemu proračunu so dohodki za preko 5 odstotkov in izdatki za okrog 6 odstotkov (88,4 milij. S) višji. Ves ta denar pojde v žepe nenasitnih uradnikov.

Novo inozemsko posojilo. V Londonu so se vršila pogajanja kontrolnega odbora Društva narodov z avstrijsko delegacijo glede novega posojila. Vlada je prosila za 800 milijonov šilingov, ki bi jih porabila izključno za povzdigo produkcije, mlekarstva in novih kablov, tedaj za investicije. Pri razpravi je dr. Schüller povdarjal napredek v kmetijstvu, stalnost proračuna in ugoden položaj industrije. Navajal je, da zavzema vlada stališče, da mora investicije nadaljevati, njeni stroški pa, da se ne morejo kriti iz davkov. Plačilna bilanca po investicijah ni ogrožena, ker bi se vsled investicij moralo pojaviti gospodarskoboljšanje. Tekom razprave je prodrlo mnenje, da posojilo ne bo ogrožalo plačilne bilance. Kot jamstvo ponuja država drugo hipoteko na carinske in tobačne dohodke, ki presejajo 4—5krat znesek posojila. Novo posojilo bo razgrnjeno v Londonu in se bo glasilo na angleške funte. Dovolili so 725 milijonov šilingov. Pogajanja se nadaljujejo v Parizu in sicer glede odplačila prejšnjih kreditov v teku 30 let. Kmetijstvo dobi iz tega posojila toliko, da se bo moglo obdelati 140.000 ha nekultivirane zemlje, v višjih legah se napravijo gnojišča za 150.000 ha, nabavijo se poljedelski stroji in ustanove vzorne kmetijske

šole, da bo mogla država polagoma kriti iz samega ves konzum na tem polju.

Celovski trg. Živina: plemenske krave 1,10—1,35, pitane krave 0,70—0,90, pitani prašiči 2,10—2,40, plemenski 1,80—2,10 S za kg žive teže. Žito: pšenica 40, rž 37, ječmen 34, oves 28, koruza 68, leča 50, grah 1,20, zelen fižol 40, krompir 12 g za kg. Sladko seno metercent po 11, kislo seno 7, slama 5 S. Zelje 60, goveja mast 7,50 S, sirovo maslo 4,80—6,50 S, prekajena slanina 4 S, svinjska mast 3 S, smetana 2,40—4 S, mleko 46 g, skuta 1,20—1,40 S za kg. Jajce 20 g.

Borza. Dunaj, dne 17. okt. 1927. Beograd 0,1245; Berlin 1,6885; London 34,44; Milan 0,3867; Novi York 7,0715; Paris 0,2775; Praga 0,2095; Curih 1,3637 šilingov.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Češkoslovaški železničarji so hoteli s stavko prisiliti izpolnitev njihovih zahtev. Imeli so za štrajk vse pripravljeno, a tudi vlada je bila pripravljena, da jih pokliče v vojaško službo. Nevarnost je zdaj odstranjena. — Dunaj je na študijskem potovanju obiskalo več švicarskih učiteljev. — Dr. Marks in dr. Streseman obiščeta v novembru Dunaj. — V bližini Besancona je v neki vasi upepelil

požar 82 hiš izmed 85. — Na dunajskem magistratu je 8 uradnikov, ki imajo po 1780 S mesečne plače. — Na Riedenberg se je vršila dne 9. t. m. tekma motornih kolesarjev. Slučajno se je pri pregledu ceste opazilo na nji žeblje. Nekdo je natrosil na cesto 30.000 komadov ali 8 kg žeblje. Lahko bi se več dirkačev smrtno ponesrečilo. — V Šmartnu pri Litiji je neka posestnica pri padcu omedlela in ležala 14 dni v popolni nezavesti. Ves ta čas so jo morali hraniti umetnim potom. — Na Angleškem je okoli 3 milijone psov. Vsako leto je tamkaj do 1500 pasjih razstav in dnevno se skoti okoli 200 komadov plemenite pasme. — Znani štajerski veleindustrijalec dr. Viktor Wutte, bivši vsememški poslanec, je bil radi suma goljufije aretiran in oddan sodišču. — Ludendorff je izstopil iz protestantske cerkve. — Češkoslovaška ustanovi potovalne manjšinske šole za kraje, ki za redno šolo nimajo zadostnega števila učencev. Kaka velika razlika med postopanjem večine z manjšino pri nas in na Češkoslovaškem. — Na Ruskem vpeljejo menda zopet stare nedelje in praznike, ker delavci v teh dneh nočejo delati. — Na Tirolskem so zaprli posestnika Eliskasesa, ki je zažgal pet posestev in še svoje. Drugače pa je v tem kraju ugleden. Žena je morala za njim v zapor. — V Beogradu in Rimu so čutili potres manjše jakosti. — Ker se epidemija otroške paralize še

vedno širi, je ministrstvo za dotične kraje prepovedalo vsem učencem osnovnih in srednjih šol obiskovanje kina in gledališča. — Čilski ognjenik Blaima, ki od l. 1864 ni bljuval, meče velike množine lava iz sebe. Bljuvanje spremljajo močni potresni sunki. Prebivalci ondotne pokrajine zapuščajo domove in iščejo zavetje v oddaljenih seliščih. — V Ljubljani stavkajo pekovski pomočniki. — Nemški pistatelj Schaffauer je zaklal svojo tajnico in si potem prerezal z nožem žile na vratu ter se vrgel iz četrtega nadstropja na dvorišče. — V Gössu (znan kraj po pivovarni Göss) pri Leobnu je izbruhnil požar, ki je uničil 10 vagonov desk in velike množine hlodov. Vzrok goreča cigareta. — Pri Bocnu se je letos pojavila izredna množina gob. Ena oseba jih more nabrati na dan po 100 do 150 kg. Iz Milana je prišlo več trgovcev, ki jih kupujejo po 200 do 300 lir za metercent. Eden užitni goban (Herrenpilz) je tehtal $\frac{3}{4}$ kg. Izgleda kot bi jih sploh ne bilo mogoče pobrati. — Fašisti tudi v Ameriki ne dajo miru. Nedavno so napadli obhod 4000 članov italijanskih društev s kamenjem. Vnel se je pravcati boj, pri katerem so bile raztrgane ameriške in italijanske zastave. Več je bilo ranjenih in še več zaprtih. — V Jugoslaviji se znižajo potniški tarifi na vlakih. — Nemška rentna banka dobi posojilo 50 milijonov dolarjev za dobo 33 let.

108

GRAF

-ove srebrne kocke

uporabljajo milijoni ljudi!

Poizkusite tudi Vi!

IZŠLA JE BLASNIKOVA VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1928,

ki ima 366 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kmetijski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj vpoštevan in je še danes najbolj obražan. — Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah. — „VELIKA PRATIKA“ je najboljši in najcenejši družinski koledar. — Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika naslednikov

tiskarna in litografski zavod, Ljubljana, Breg 12

111

Razpečevalec kruha

(Broiführer), zanesljiv, ki bi opravljal tudi druga domača dela,

se sprejme pri

Francu Kropivniku, parna pekarija v Borovljah.

115

Inserirajte v Koroškem Slovencu!

Zadružnikom

Hranilnice in posojilnice v Velikovcu, registrirane zadrage z neomejeno zavezo.

113

Redni letni občni zbor je odobril dne 4. majnika 1927 prestavek na zlato začetno bilanco s l. l. 1926.

Na podlagi tega prestavka plača hranilnica in posojilnica vsakemu zadružniku za vsake štiri krone (1 opravični delež), vplačane na deležih, iz lastnega premoženja en šiling. Ker pa znaša novi delež štiri šilinge, mora doplačati vsak zadružnik še tri šilinge na deležnih doplačilih tekom šestih mesecev po odobritvi prestavka in zlate začetne bilance v smislu zvezne postave o zlatih bilancah št. 184, § 27/3 z dne 4. junija 1925.

Kdor svoja deležna doplačila ne vplača najkasneje do 5. decembra 1927, preneha biti zadružnik.

Od zadružnikov, ki imajo točasno najeta posojila in deležnih doplačil ne vplačajo pravočasno, se bodo posojila izterjala.

Uradne ure

so vsako sredo nepretrgoma od 9. do 16. ure in vsako nedeljo od pol 10. do 11 ure.

NAČELSTVO.

Zadružnikom

Južnokoroške gospodarske zadrage v Sinči vasi, registrirane zadrage z omejeno zavezo.

Redni letni občni zbor je odobril dne 29. junija 1927 prestavek na zlato začetno bilanco s l. l. 1926.

Na podlagi tega prestavka plača zadruga za vsaki stari delež, vplačan do leta 1922, iz lastnega premoženja en šiling. Ker pa znaša novi delež pet šilingov, morajo doplačati zadružniki, sprejeti do leta 1922, še štiri šilinge na deležnih doplačilih tekom šestih mesecev po odobritvi prestavka in zlate začetne bilance v smislu zvezne postave o zlatih bilancah št. 184, § 27/3 z dne 4. junija 1925. — Zadružniki, ki so pristopili po letu 1922 in vplačali delež po 1000 K (10 g), morajo doplačati še 4 S 90 g v istem roku. — Kdor svoja deležna doplačila ne vplača najkasneje do konca l. 1927, preneha biti zadružnik.

114

NAČELSTVO.

Javna zahvala.

Dne 23. m. m. je pri nas v Št. Ilju ob Dravi upepelil požar gospodarsko poslopje p. d. Kovačiču in Kočniku, vsled česar je bila ogrožena cela vas. Na lice mesta so takoj prihiteli požarne brambe in nesrečo omejile. Bodi torej tem potom prav pristrčna zahvala in pohvala izrečena gasilcem iz Velike vasi, z Reke, Rožeka, Vrbe, Loge vasi in Št. Ilja, ki so prihiteli nam tako požrtvovalno na pomoč.

112

PRIZADETI.

Kdor ima ovčjo volno

jo zamenja najbolje za izvrstno volno za pletenje in prvovrstno blago za obleke pod najugodnejšimi pogoji v trgovini

J. Magnet v Pliberku (Bleiburg)

Glavni trg 9.

Kupim tudi vsako množino volne po najvišjih dnevni cenah.

117

Društvo slovenskih diletantov v Borovljah.

Vabilo

na fridejansko komedijo

Vdova Rošlinka

ki se uprizori v nedeljo, dne 30. oktobra 1927 ob 3. uri popoldne v dvorani pri Cingelcu v Glinjah.

Šolarjem vstop prepovedan! Vsi pristrčno vablejni!

116

ODBOR.

Vabilo

na igri

Svoje glavna Minka

šaljivka v 4 dejanjih in

Jeza nad petelinom in kes

šaljivka v 2 dejanjih, ki jih uprizori Izobraževalno društvo za Št. Janž v nedeljo, dne 23. oktobra ob 3. uri popoldne pri Tištarju v Št. Janžu. Vsi, ki se želite zopet enkrat pošteno nasmejati, pridite!

118

ODBOR.